

Манастирът Монсерат – Черната Дева от Монсерат, Каталуния

Почивка в Испания, Коста Брава – вкл. посещение на Монсерат
В днешното забързано време, когато от всякъде ни дебнат промоции и реклами и маршрутите на екскурзиите са все по-претоварени, за да може човек да види повече и повече, посещението на манастира Монсерат на 50 км от Барселона, което би отнело по-голямата част от деня, може би за невярващите е загуба на време.

Но независимо дали ще отидете до манастира Монсерат, заради това, че е известно място и за да видите тази легендарна статуя на „Черната Мадона“, която в Каталуния е на голяма почит. Или пък защото уважавате християнското наследство и сте уверени от опит в силата на Триединния Бог да променя живота на човек към по-добро, то усилията Ви ще бъдат възнаградени.

✗ Не само грандиозната сграда на *бenedиктинския манастир*, построен през 11-12 век в Романски стил, но и околният пейзаж на назъбените като стражи скали, приютили манастира, откъдето идва и името му (Mon – Serrat – назъбена, нащърбена планина), впечатлява още на пръв поглед и създава усещане за една внушителна и недостъпна *крепост на вярата*. Понастоящем комплексът Монсерат се състои от базилика, посветена на *Дева Мария Монсератска*, манастир – принадлежащ на Бенедиктинския орден и допълнителна инфраструктура за поклонници и посетители, която се обслужва от монасите.

Легендата относно статуята на **Черната Мадона** гласи, че първата била изработена от Свети Лука, още през 50 г. от н.е. в Йерусалим и била пренесена в Европа от Св. Петър. Някои извори свързват мястото ѝ с търсенето на Светия Граал през средновековието. В размирните времена на арабските нашествия статуята била скрита и пазена в скалите от бенедиктинците. След това следите ѝ се губят, за да се появи според преданието през 880 г. чрез чудотворното явяване на овчари в

планината. Те чули музика да се носи някъде откъм пещерите в грандиозните скали и през нощта видели светлина да излиза от мястото, където била скрита статуята. Така тя отново се явила, но преместването ѝ от там било невъзможно, понеже въпреки, че била малка (около 1 м), тя тежала неимоверно много и не могли да я поместят. Така свещениците разбрали, че някаква невидима сила придържала статуята към това място и сякаш *Девата* искала да бъде почитана чрез този образ именно на това място. Така възникнал манастира и по-късното копие на статуята.

Манастирът Монсерат е официално основан през 1025. на мястото на съществуващите преди това 4 монашески скита. Изследователите считат, че настоящата статуя е изработена в Ромаснки стил, някъде около 12 век. В историята на изкуството този тип поза е назован „Трон на Мъдростта“. Тялото е тънко, а главата уголемена и издължена. *Девата е седнала, в скута ѝ стои детето Исус, в поза на Благославящ, а в дясната си ръка тя държи сфера, земно кълбо.* Твърди се, че дървото, от което е изработена е топола, а черният цвят на лицата се дължи на химическата реакция от напластения лак, както и на влиянието на дима от кандилата. Височината на статуята е 95 см. Тя е разположена в специално изградено за нея светилище, в задната част на базиликата.

Множеството свидетелства за чудеса и изцеления са създали култа към *Черната Мадона* в Испания, а в Каталуния, тя е обявена за закрилница на региона, наравно със Св. Георги. Името Монсерат също е много популярно женско име в цяла Испания.

Нека кажем няколко думи и за църквата, която пази тази светиня. Оригинално *базиликата на Дева Мария от Монсерат* била изградена през 16 век и архитектурно се определя на границата между Готиката и Ренесанаса. По време на Наполеоновото нашествие през 1808-1814 година, тя бива силно разрушена, както и прилежащия манастир. Нейното възстановяване

приключва в първата година на 20 век.

В екстериора най-впечатляваща е запазената фасада на църквата по проект на испанския архитект Франциско де Паула дел Виляр и Кармона с множество склуптури дело на двама испански автори. След гражданската война е изградена и колонада с атриум в стил модернизъм. Типично за архитектурата на църквата е, че централният кораб е ограден от заоблени готически арки, а в страни се оформят шест параклиса. Куполът е октагонален. Интериорът на църквата след войната е възстановен с еkleктична декорация, а екстериорът в средата на 20 век е допълнително оформян, за да придобие отново ренесансов облик.

Интересна е и самата **ниша** или пространството, което днес приютява известната **Черна Мадона**. До нея води мраморна стълба, а входната врата е изработена от алабастър. На нея са резбовани сцени от живота на Дева Мария, а от двете ѝ страни се намират два големи светилника (канделабри). Следват две предверия на тронната зала, с платна на Джоузеф Обиолс, след което врати в сребърен обков водят до малката тронна зала, която се вижда от централния кораб, точно над олтара, през специално направен прозорец. Куполът и стените на тронната зала са украсени с позлатени мозайки, които изобразяват как **Девата от Монсерат бива обявена за светица на Каталуния** и други сцени от живота на Божията майка. Интересен момент са 9-те сребърни лампи, които представляват 9-те диоцеза на Каталуния, подобно на 7-те светилника в ръката на Исус, който се явява в Откровението на Йоан, наречено Апокалипсис и които представляват 7-те църкви на Мала Азия.

Няма да ви разказваме за всички красоти на това място, което е изпълнено с шедьоври на архитектурата и изкуството, чрез които сетивата ни да се наситят с красотата и величието на **Божественото**, както и да надникнат чрез образа и символиката в отвъдното измерение. Нека любопитството и желанието на гладните духом да се наситят с преживяване на

място.

Ще споменем само още един уникален феномен свързан с планината и светилището на Монсерат, а именно *Escolania de Monseratt* – или момчешкия музикален хор към манастира, който е една от най-старите подобни институции в Европа и датира от 14 век. Той принадлежи към манастира и се състои от момчета на възраст между 9 и 14 години, произхождащи от региона на Каталуния, Валенсия и Балеарските острови. По време на престоя си в манастира те биват обучавани освен на певческо изкуство, така също и в свиренето на 2 музикални инструмента – пиано и друг оркестров инструмент по свой избор, изучават още и теория на музиката и оркестровото изкуство.

С настоящия разказ се надяваме да сме събудили вашето любопитство и да не пропуснете да посетите манастирът Монсерат и светилището на Черната Мадона по време на своя престой в Барселона или Испания. Мястото е достъпно чрез специално изградени ЖП линия и лифт до подстъпите на манастира. Пътуването от плаза Еспания до началото на ЖП-линията или лифта отнема около 1 час и е осигурено с трамвайни линии, а оттам до манастира са още 25 минути. Естествено има и шосеен път до там, който е около 50 км. Има различни варианти за посещение чрез организирани турове от Барселона или индивидуално.

Почивка в Испания, Коста Брава – вкл. посещение на Монсерат